

CIENA lista: U pretplati za šitavu god. K 36—, za polugodište K 18—, tromjesečno K 9—, mjesečno K 3-60, u maloprodaji 12 fil. pojedini broj. OGLASI primaju se u pravilu lista trg Custoza 1

Godina IV.

U Pulj, subota 9. ožujka 1918.

Broj 969

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 8. (D. u.) Službeno se javlja: Nema ništa osobita da se javi. — Poglavica generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 8. (D. u.) Veliki glavni štab javlja: Zapadno bojište. Bojna skupina prijestolonasljednika Rupprechta: Kod provodjenja uspješnih izvidjaja zarobljeno bje istočno od Merckena 30 Belgijanaca, sjeveroistočno od Festuberta 25 Engleza. Pod večer je na pojedinim odsječcima oživjela borba s topovima i minama. — Bojna skupina njemačkog prijestolonasljednika: Nasrtajni su odjele dopremili sa nekog sunka sjeverno od La Neuville i južno od Berry au Bac mnogo zarobljenih Francuza. Uostalom je ostala bojna djelatnost ograničena na sprječavajuću vatru, koja se je na istočnoj obali Moze prevažno pojačala. — Bojna skupina vojvode Ambrechta: Na lotringijskoj je fronti razvilo francusko topništvo između Selle i Plaine živahnu djelatnost. — S ostalih bojišta ništa nova. — Ludendorff.

Austrijska zastupnička kuća.

Beč, 5. Javljeni već prešli upit zastupnika Stanjeka i drugova tiče se dopusta povrativših se ratnih zarobljenika. Austro-ugarske vojnike, koji se vraćaju, da zadržavaju u taborištima u Zolkiewu u Galiciji i odmah ih vojnički pregledavaju. Oni, koji su pronađeni sposobnima za službu na fronti, da dolaze smjesti opet pod pušku, a da im se ne dozvoljavaju nikakovi dopusti, kako bi mogli posjetiti svoju obitelj. Uslijed toga nije ni seoskom gospodaru ni trgovcu pružena zgoda, da vidi opet svoj promet i da barem koliko toliko popravi štete, nanesene tečajem dugotrajne njegove odsutnosti. Pita se, je li ministar spreman, da poduzme kod vrhovnog zapovjedništva korake, kako bi se ovakovim ratnim zarobljenicima nakon povratka dozvolilo najmanje tromjesečni dopust, a oni, koji su opet bili pozvani pod pušku, da se smjesti stave na dopust. (Odgovor ministra za zemaljsku obranu pripočeli smo u prekojučerašnjem broju. O. ur.)

Beč, 7. Poljački je klub svoj zaključak, da se sustegne od glasovanja o proračunskom provizoriju, proglasilo danas obvezatnim za sve članove kluba. Nakon kućne je sjednice izjavilo na to osam socijalno-demokratskih članova kluba, da istupaju iz kluba. Nacionalni su demokrati izjavili po dru. Glomblnskom, e su radi držanja kluba obzirom na proračunski provizorij zaključili, da ne će tako dugo sudjelovati kod vijećenja poljačkog kluba, dok njihovi stranački pročelnici ne odluče, hoće li i nadalje pripadati poljačkom klubu ili ne.

Beč, 7. (D. u.) Kuća je nastavila raspravu o proračunskom provizoriju i o prešlim upitima glede ratnih zarobljenika. Kao prvi je govornik govorio zastupnik Tušar. Nakon njega prihvaća riječ ministar-predsjednik, dr. vitez pl. Seidler, te nakon usrdnog priziva na kuću, da odobri proračunski provizorij i ratne kredite, izjavlja ovo: Uvijek nam je bilo jasno, da sveopće poznata narodnosna i državopravna pitanja iziskuju riješenje. Tečajem rata se je potreba ovoga riješenja pokazala u najjasnijoj svjetlosti. I u tom bi se pogledu morale obaviti predradnje, kad osvane veliki mir. Prije stoljeća su vjerske razmirice izazivale najsilnije bojeve i potresale temeljima država. Riješenje se ovih oprjeka našlo putem, na koji jedva da su mislili oni, koji su kod toga imali neposredni svoj udio. Povjesnički je tok vremena donio novih interesa i ono, što se je nekad mrzilo, živi sad mirno jedno uz drugo. Možda će se i narodnosno pitanje moći razviti. Mi toga ne ćemo doživjeti, ali možda naša djeca i djeca naše djece. Vlada je već prije dugog vremena postavila načelo, neka se u narodnosnoj ekonomiji vodi nama tako potrebiti modus vivendi. U tom se pravcu drži čvrsto svojih opetovano postavljenih načela, koli glede prava austrijskih naroda na samoupravu, koja ne teži izvan zemaljskih granica, nego na samoupravu u njihovoj postojbini, toli i glede prava samoodredjivanja naroda, u koliko je isto u suglasju s pretpostavkama za obranu i uzdržanje državne cjeline. Vlada se stavlja kod toga na čelo načela narodnog samoodredjivanja, ponajpače načela, e nema nijedna narodnost prava, da čini nasilje na drugoj, nego da imade svaka narodnost pravo živjeti u svom vlastitom području. (Čujte, čujte! lijevo.) Vlada se je s tim pitanjem već opširno bavila i velikim veseljem pozdravila, što je iz samog parlamenta čvrsto niknula misao na što skorije zapodjenuće akcije ukorist gospodarske obnove naše otadžbine. Na poziv za kršćansko-socijalne stranke, kako je poznato, povelj pročelnici svih stranaka pregovore, koji se imadu svesti na to, da se prije svega imade odrediti oblik, prema kojemu će

biti proveden posao revizije ustava. Vlada prati ta nastojanja iskrenim željama. Čim dodje do sporazumka, vlada ne će oklijevati, te će označiti svoje stanovište naprama problemima, koji dolaze u obzir, i predložiti posebnom formom svoje nacрте kao osnovke za vijećenja. Vlada će poraditi i oko toga, da se brzo provedu rasprave o ustavnim pitanjima, tako te se bez sumnje imade u skorašnje vrijeme očekivati pozitivan rezultat. Razmjerno su jednostavne u tom pogledu prilike u Českoj, gdje je obavljen već čitav niz predradnja. Upravo ovdje bi moglo doći do stanovitih novih tvorevina uz obzir da ne će naići na kakav prigovor, izrazim i uvjerenje, da može odstranjenje ili barem umanjenje trvenja između obje narodnosti u toj zemlji, uz obostrano štovanje njihovih prava, dovesti do one stalnosti odnošaja, koju trebaju svi austrijski narodi, da se mogu nesmetano posvetiti svojim gospodarskim i kulturnim zadacima. Što se tiče ostalih krunovina, u kojima je također potrebit red u narodnosnim prilikama, označio bih osobito jugoslavensko pitanje kao takovo, koje se ne može bez pozornosti mimoći. Da to pitanje postoji, o tom ne može nitko sumnjati. Radi se još o tome, da se nadje ono riješenje, koje posvema i potpuno odgovara aksiomu dinastičke i državne vjernosti. Na toj jedino mogućoj je osnovci vlada vido spremna, da se u okviru svojih ovlasti upusti u raspravljavanje jugoslavenskog pitanja, uz cilj, da se što skorije isto riješi, kod česa se ali, kako je jasno samo o sebi, može postipati samo svom iskrenošću i uz čuvanje opravdanih zahtjeva ostalih austrijskih naroda, koji se to tiče. Pokušalo se uradjenje narodnih odnošaja ovim ili onim putem, na svaki se način radi ovdje o zadaci, kod riješenja koje imadu sve narodnosti suglasni, upravo životni interes, i time dolazim do drugog i najvažnijeg priziva, koji stavljam na kuću. Moglo bi možda ipak biti moguće, da se stvori skupina stranaka, koja bi se pokazala spremnom, da barem za trajanja ove najteže perijode, koju je naša država ikad imala proživjeti, odredi usko omeđeni krug ciljeva, za kojima bi se već imalo ići, i u korist tih ciljeva, za vrijeme trajanja rata izluči političke razmirice, koje odgovaraju ili smetaju uspješnu zajedničku djelatnost. Moj predlog ide za tim, da se sve stranke, koje hoće držati, složte u jednoj misli, u jednoj težnji, ponajpače u tom, da državu za trajanja rata čvrstu i krepku uzdrže, kako bi mir što prije je moguće bio postignut, i kako time ne bi uslijed naše unutrašnje slabosti bila pojačana nada naših neprijatelja i rat bio produžen i tako se stvorilo unutrašnje političko primirje u svrhu što bržega postignuća izvanjskoga mira. Za čim vlada parlamentarno teži, jest povjerljiva zajednica sa takovim skupinama, koje su se već sad odlučno zauzele za potrebe države u svrhu prave njezinog djelovanja, da se stvori mirovna većina, koji hoće raditi zajedno sa vladom kod riješavanja starih onih upravnih zadata sadašnjosti i budućnosti, kao i kod priprava za političku obnovu domovine. U veoma su obzira vrijednom upluto gospoda zastupnici Niclas i drugovi povodom imenovanja Nortcliffa za ravnatelja propagande u neprijateljskim zemljama uputili na tajno i javno rovarenje proti Austriji. Smijem Vas uvjeriti, da si vlada te pogibelji nije samo potpuno svjesna, nego da se svim silama bori neprestano i odlučno proti takovoj propagandi. U interesu uspjeha ne mogu ovdje navesti sad potankosti, no mogu toliko kazati, da organizacije, koje suprotstavljaju proti neprijateljskim rovarstvima, rade potpunom ozbiljnošću i dobrim uspjehom. U priznanju, koje se zrcali u upitu spomenutih zastupnika, leži dragocjeno potkrepljenje mog uvjerenja, da se radi ovdje o stvari, koja je po državu od najveće važnosti. Nadalje bih odgovorio ovdje još i na upit zastupnika Offnera i drugova glede vojničkog pitanja. Kako je poznato, leži u zajedničkoj obrani temeljna misao pragmatičke sankcije. Tako se i u § 2. ugarskog zakonskog članka XII. od godine 1867. svadja zajednička i obostrana obveza obrane zajedničkim silama izravno na pragmatičku sankciju. Isto je tako u § 1. b) austrijskog zakona zajednička vojna snaga nabrojena pod pragmatičkim stvarima. Ali ne samo zajednica vojne snage, nego i jedinstvo je armade normirano u zakonodavstvu iz godine 1867. Austrijski zakon poznaje u § 5. samo jednu zajedničku armadu. § 11. ugarskog zakona govori doduše o ugarskoj vojsci, no ovu označuje izričito kao sustavni dio čitave armade. Nadalje govori § 9. ugarskog zakonskog članka samo o jednoj armadi kao sredstvu zajedničke obrane. Uredba je dakle zajedničke vojske prema tomu sustavni dio državopravne nagode od godine 1867. Odatle nesumnjivo slijedi, e ne bi nijednoj od obiju država monarhije bilo moguće, da se na mjesto zajedničke armade stavi s jedne strane stavi posebna vojska, a to tim manje, što bi to imalo za kobnu posljedicu, da bi vojska u jednoj državi bila samostalna, a u drugoj pako zajednička. U koliko bi dakle u zemljama svete

ugarske krune imala zajednica armade prestati ili biti prenačena, moglo bi se to dogoditi samo uz odobrenje Austrije — a pošto bi se prema tomu imalo priprereno promijeniti i austrijsko zakonodavstvo — samo odborenjem austrijskog parlamenta, dakle svakako putem rasprava.

iz Rusije.

Rotterdam, 7. „Daily Express“ javlja iz Petrograda: Dvije su trećine ruskih sovjeta glasovale za mir, sklopjen po boljševičima.

Pariz, 7. „Havas“ javlja ovu bezičnu brzojavku: Krilenko zapovijedio crvenoj gardi, da obustavi neprijateljstva. Ustanovit će se rusko vrhovno vojničko vijeće u svrhu zemaljske obrane.

Amsterdam, 7. (D. u.) „Central News“ javlja sa danom 6. o. mj. iz Tokija: Kod rasprava u Pekingu zaključeno bje ustanovljenje neovisne vlade u istočnoj Sibiriji pod knezom Lvovom kao vrhovnim ministrom. U dobro upućenim londonskim krugovima sumnjaju u ispravnost ove vijesti, no ipak smatraju razvoj događaja u tom pravcu mogućim.

Stockholm, 7. (D. u.) Kako javlja „Politiken“, ustupila je Rusija na temelju ugovora između revolucionarnih vlada u Petrogradu u Helsingforsu Finskoj sjeverna područja, tako da će ova doprijeti do Lednog mora. Nsuprot je Finskoj ustupljeno nekoliko malenih pruga uz obalu na dohodu prema Petrogradu.

Petrograd, 7. (D. u.) M. b. a. S ispražnivanjem se Petrograda neprestano nastavlja. I pitanje o preseljenju vijeća pučkih povjerenika u Moskvu, kao da je također konačno riješeno. U tom će slučaju izvršeni odbor sovjeta u Petrogradu biti proglašen vrhovnim vladinim organom za glavni grad. Mnogo je svrta i privalnih kuća u Moskvi bilo jučer brzojavno pitano, da li mogu smjestiti državlike.

Amsterdam, 8. (D. u.) Prema listu „Telegraf“ saznaje „Times“ iz Petrograda 31 danom 4. ožujka: Sad je tek jasno, da nadvladuje ratoborni duh među revolucionarnim socijalistima i strankama lijevice, koji sačinjavaju jaku opoziciju proti mirovnoj stranci. Ratna stranka predlaže, da se u trenutku, kadno se vladini uredi iz Petrograda sele u unutrašnjost zemlje, iskoristi potpis mira u to, da se nastavi borba s Njemačkom. Mirovni ugovor da nije pravomoćan, dok ga ne ratificira izvršeni odbor sovjeta. Kongres, koji se 12. ožujka sastaje u Moskvi, da omogućuje ponovno ispitivanje njemačkih mirovnih ugovora i pruža zgodu, da se ostavi Petrograd pod izlikom, e je za vladu i njezine odjele od potrebe, da bude zastupana u Moskvi.

Preliminarni mir sa Rumunjskom.

Beč, 7. Brzojavno-dopisni ured javlja iz Bukarešta današnji danom: U današnjoj bje sjednici mirovne konferencije u dvorcu Buftea u bitnosti ustanovljen radni program konferencije. Ustanovit će se po jedno političko-vojničko, pravno-političko i trgovačko-političko povjerenstvo. Zastupnici će čelovornih vlasti voditi predsjedništvo alfabedskim redom. Ta se sjednica ne će više održavati u dvorcu Buftea, koji je prilično daleko od Bukarešta, nego u kraljevskom dvorcu Cotroceni, koji se nalazi u blizini Bukarešta.

Bonar Law o položaju.

London, 7. (D. u.) Reuter. U donjoj je kući podnio kancelar riznice Bonar Law zakonsku osnovu o kreditu od 600 milijuna funti šterlinga i kod toga kazao, da je to najveći kreditni predlog, koji je ikad bio kući podnešen. Radostan je, što može kazati, da ne će biti više od potrebe veći krediti, da će u prosincu dozvoljena svota dosizati do konca financijske godine. Prosječni dnevni troškovi u ratne svrhe od početka financijske godine do 9. veljače iznose 6 milijuna 557 tisuća funti šterlinga. Obzirom na zajmove, dane alijircima, veći kancelar riznice, e priznaje, da je uslijed onoga, što se je u Rusiji dogodilo, sumnjivo, hoće li uzajmjeni novac biti povrćen. Smatra shodnim, da se s raspravljanjem o tom predmetu pričekaj još do rasprava o proračunu, a do toga vremena pretpostavi, da će zajmovi, dani Rusiji, biti pokriveni. Sadašnje prekorachenje izdataka prema proračunu cijeni se na 145 milijuna 250 tisuća funti. Glavno je prekorachenje učinjeno po armadi. Bonar je Law kazao dalje glede vojničkog položaja, da je njemačka kolonijalna država išeznula. Vojnički je uspjeh Rumunjske bio posvema ovisan o djelovanju Rusije. Za Englesku bi prema danim prilikama bilo nemoguće, da dodje u pomoć. U ovaj se čas vođe mirovni pregovori između Rumunjske i središnjih vlasti, te se mogu izraziti samo još simpatije za ovu

zemlju i izreći sažaljenja, što su prilike, koje leže izvan moći Engleske, učinile nemogućim, da dodje Rumunjskoj u pomoć. Obzirom na pohod u Mazonopotamiju i Palestinu veli Bonar Law, e je tečajem čitavog rata vojama prijanjao uz teoriju, da će središnje vlasti zajednički, kao članovi verige, biti skršene, čim bude skršen jedan član ove verige. Ali ovdje se ne radi o teorijama, nego o vojničkim mogućnostima, i on sumnja, da li je ikad bilo moguće provesti odlučne operacije pomoću četa, preveženih preko mora. Do kje zemlja imala dosta tonaže, nije imala dosta izvježbanih četa, a sad otešćavaju brodovne prilike, da se dovede na bojište još jače čete. Nijedan mjerodavni vojnik ili civilista nije nikad kazao, da može Engleska biti prema događajima na istoku ravnodušna. Ali nije također ni nijedan mjerodavni vojnik sumnjao o tom, da mora zapadna fronta imati dosta vojnika, kako bi postigla povoljan rezultat. Glede Palestine je kazao Bonar Law, da je čitav svijet bio duboko ganut, kadno je ekspedicija u Palestinu osvojenjem Jerusolima postigla bila svoj vršak. Ali vršak nije konac, te se uspjeh ne smije smatrati političko-moralnim, i sa gledišta engleskog položaja u Indiji nije taj uspjeh samo posljedica moralnih prohibitika, nego posljedica jakosti Indije i onih mogućnosti, koje iz toga proizlaze. Ministar je nato nastavio: Operacije su u Solunu bile često kritizirane, ali položaj teško da se posve ispravno shvaća. Ako se čete u Solunu nijesu nalazile u povoljnom položaju, uzrokom su tomu prilike u Rusiji. Mi nijesmo nikad očekivali, da će se ove čete držati samo u čistoj defenzivi. Ali događaji su u Rusiji osujetili naše osnove. Mi priznajemo, da je tamošnji položaj postao pogibelnim, ali prema našim bi informacijama bila ekspedicija središnjih vlasti za nje preskupa, i one bi za svaki metar, koji bi naše čete protjerale natrag, skupo platile. Nije teško opravdati tu ekspediciju. Bez nje bi bilo kraj Konstantin još na grčkom prijestolju i čitava bi Grčka bila poplavljena Nijemcima. Grčke bi luke stajale na raspolaganje neprijateljskim podmornicama i pitanje bi glede podmornica postalo bilo teško, te bismo jedva mogli podržavati našu svezu s istokom. Glede položaja na zapadu kazao je Bonar Law: Prema mom bi se nazoru bio rat prošle godine dovršio u korist alijiraca, da nijesu nastupili bili događaji u Rusiji. Ovi su događaji užasan udarac za saveznike, ali Njemačka se nije a ma ni za korak približila miru, koji očekuje. Događaji u Rusiji znatno poboljšavaju položaj naših neprijatelja, no smiješno je pretpostavljati, da može Njemačka iskoristiti zemlju, kao što je Rusija. Novi je položaj u Rusiji potpuno promijenio položaj na zapadu. Posljednjih mjeseci nije bilo ništa manje nego 30 divizija poslano na zapadnu frontu. Uočimo li ali sveukupnu frontu od Kanala do Jadrana, uračunavši i talijansku, to imademo mi veći broj četa.

„Rotterdamsche Courant“ javlja iz Londona: U donjoj je kući upitao Lambert ministra Geddes, da li je njegovo preustrojstvo admirallteta bila samo izlika za otpust Jellicoea. Osim toga je upitao Carsona, da li su kod otpusta Jellicoea i njega, kao člana ratnog kabineta, upitali bili za savjet. Dok je on bio prvi lord admirallteta, ponovno se provadjao na nj pritisak, da se otpuste visoke ličnosti, kao što je primjerice Jellicoe. On nije tomu pritisaku nikad popuštao. Otpust je Jellicoea nesreća za sav narod. Geddes izvjavlja, da na sebe preuzima odgovornost za otpust Jellicoea. Postoji namjera, da se vlada i nadalje posluži velikim talentom Jellicoea, čim se tomu pruži zgoda. Koli Geddes toli i Bonar Law su izvjavili, da nije ni sa strane novinstva bio učinjen nikakav pritisak. „Daily News“ piše obzirom na ovo: Carsonova su otkrića proizvela loš dojam. „Manchester Guardian“ veli, da nakon Carsonovih otkrića opet nije bilo nikoga, koji bi bio pripravan, da zauzme mjesto vlade. Položaj vlade da je nesumnjivo oslabljen.

* **Državni povjerenik za zaposjednuta područja triju baltičkih pokrajina i Litve** bit će, kako javlja „Lokalanzeiger“, imenovan ovih dana. Za tu je službu odabran glavni ravnatelj pruskog poljodjeljskog ravnateljstva grof Kayserling, a imat će svoje sjedište u Berlinu.

* **Amerika hoće Rusiju da spasi.** Kako brzojavljaju iz Haaga, poduzet će prema nekoj vijesti iz Washingtona američka vlada sve, da spasi Rusiju iz ruku Njemačke. Predsjednik će Wilson u prvom svom narednom govoru izjaviti, da je spreman učiniti sve, kako bi Rusiju oslobodio od njemačke invazije.

* **Sa talijanske fronte.** Iz Züricha brzojavljaju sa danom 7. ožujka: U iščekivanju skorajšnjih događaja na talijanskoj fronti počelo je civilno pučanstvo opet ispraznjivati Mletke, Padovu, Veronu i Treviso. Od ponedjeljka su ovamo željeznice u sjevernoj Italiji zatvorene. Željeznice se uporabljaju za otpremu civilnog pučanstva u gradove, koji leže iza fronte.

* **Rat na moru.** U zapornom je području oko Engleske bilo potopljeno opet iznovice 18.500 bruto-reg. tona.

* **Engleska je donja kuća** jednoglasno dozvolila kredit od 600 milijuna funta šterlinga.

* **Pitanje glede njemačkih kolonija u Južnom moru.** Reuter javlja: Japanski je generalni konzul kazao u nekom predavanju, da su koli Japan, toli Australija i nova Zelandija zatražile, neka se njemačke kolonije ne povrate više Njemačkoj. Jer zbude li se to, tad se mir u Južnom moru ne može smatrati zasiguranim.

* **Nedjeljni izvještaj američanskog ratnog ministra.** Reuter javlja sa danom 4. o. m. iz Washingtona: U svom nedjeljnom izvještaju veli ratni ministar Baker: Ratno vijeće alijiraca odbržava sad trajno sjednice i zasigurava tako potpuno jedinstvo u vodjenju nadzora. Englezi su svoju frontu proširili. Naše su bojne sile preuzele odsječak sjeverozapadno od Toula. Bojna djelatnost raste. Mi trebamo spomenuti samo događaje posljednje nedjelje na našoj fronti u Loreni, da si stvorimo sliku o tomu, što se u još većoj mjeri zbiva uzduž čitave zapadne fronte. Patrolje su bile veoma željavne. Na početku je nedjelje pokušao neprijatelj po dva puta, da stigne do naših crta, no bio je protjeran. Dne 1. ožujka razvio je neprijatelj jako promaknutu navalu; nakon kratke bje borbe neprijateljski odio suzbijen. Do znatnih je kreševa došlo uzduž francuske fronte, koja je manje djelatna. Operacije na istočnom bojištu po svoj prilici djeluju na zapadnu frontu. Novi je preokret događaja u Rusiji bez sumnje na stanoviti neki način promijenio njemačke osnove.

* **Japan i Rusija.** „Daily News“ saznaje iz pouzdanog vrela, da je konačno utanačenje glede intervencije Japana u Sibiriji načelno odlučeno, ali će biti odgođeno, dok signe engleski poslanik, kojemu bje povjeren, da bude sa strane japanske vlade na čistu glede ovih dviju točaka: 1. Na kojoj pruži sibirske željeznice kani Japan proširiti svoju vojničku zaštitu i druge mjere; 2. da li će Kina podupirati Japan i u kojem opsegu?

* **Dr. Josip Kranz,** bivši predsjednik sveopće deponitne banke, koji je bio optužen radi navijanja cijena, nalazi se na slobodi, jer je zemaljski sud obustavio prot njemu čitav postupak i povukao optužbu.

* **Argentina napušta neutralnost.** „Daily Chronicle“ javlja sa danom 7. ožujka iz Buenos Airesa: Argentinski se je poslanik povratio natrag u Washington. To je znak, da Argentina napušta neutralnost. Poslanik je imao nalogu, da raspravlja o priključku Argentine uz antantu, protiv središnjim vlastima na temelju međusobnog ugovora. Argentinski će izvoz biti pridržan isključivo za antantu, a Argentina dobiva u zamjenu ugljen i drugu robu, kao i financijsku potporu. Moguće je, da će i nekoliko argentinskih ratnih brodova sudjelovati kod operacija alijiraca.

* **Kaukaska republika.** Carigradski list „Ikdam“ pripoćuje razgovor s onamo stiglim izaslanikom kaukasko-muslimanskog odbora. Ovaj je naveo, da je kaukaska republika bila podignuta protiv duhu bojševizma. Trideset i dva kaukaska zastupnika, koji su bili birani za ustavotvornu skupštinu u Rusiji, sačinjavali su u Tiflisu transkaukasko vijeće.

Domae vijesti.

Politeama Ciscutti. Pod pokroviteljstvom njezine preuzvišenosti gdje. admiralovice Juliske Fiedler odbržavat će se u ponedjeljak, dne 11. o. m., u 7 sati 30 minuta na večer u ovdješnjem kazalištu dobrotvorni koncert dvorske operne pjevačica Nano Paldo u korist carske jubilarne zaklade za vojničke udove i siročad. Sudjelovat će c. i kr. mornarička glasba vod vodstvom mornaričkog zborovodje Teodora Christophala. Na programu su pjesme, operne arije i orkestralne točke. Prodaja ulaznica u nedjelju od 10—12 sati dopodne i na večer od 6 i pol sati dalje.

Prodaja ribe. U slučaju, da prispje riba, prodavat će se ona danas. Pravo kupovati ribu imadu danas vlasnici karata počevši od broja 1.

Dnevne vijesti.

Demonstracije u Gracu. „Tagespost“ od 6. o. m. piše: Bezumna pljačkanja tečajem jučerašnjih izgreda pobudila su danas ogorčenje svih, koji su ih vidjeli. Još u noći bje pozvano vojništvo, da čuva trgovine, koje su pale bile žrtvom bojševičkom bijesu za razaranjem. Osobito je jedno nastradao „Habsburgerhof“, zatim trgovina bečke industrije linoleuma, te trgovina robe tvrtke Müller i tvrtke Oblak u Murskoj ulici. U ovoj je ulci malone nastradao neki redarstvenik, koji je povukao bio sablju, da suzdrži ljude od oštećivanja tudjeg vlasništva. Urednik lista „Arbeiterwille“, koji je htio umiriti množicu, primio je batinama preko glave. Otpremili su ga iznajprije u uredništvo lista „Arbeiterwille“, a kasnije kolima za spasavanje u njegov stan. I u svratištu Slonu, svratištu Helm i kavani Rosegger počinjena bje velika šteta. Tramvajski je promet morao u nekim ulicama od 8 do 9 sati na večer biti obustavljen. Kod izgreda su sudjelovali gotovo ponajviše mladići i ženskinje.

Bečki općinski krumpir. Pod tim naslovom donosi bečki „Dělničké Listy“ slučaj, koji se desio u bečkoj zbornici. Mi taj slučaj prenosimo doslovno po bečkom listu: „Iza kršćanskog socijalna Jerzabka i njemačkog socijalnog demokrate Forstnera dodje na vrstu zastupnik Kalina, koji je oštro napao na gospodu iz gospodske zbornice, koji su se iza ledja naroda dopuzali do tajnog savjetništva, te sad govore huškajuće govore. Knezovi i grofovi to će zaista izdržati, ali bečkom pučanstvu se to tako lakim ne čini. — Govornik je pri tim riječima otvorio zdjelu, koju je imao kraj sebe, i u kojoj je bio — bečki općinski krumpir, te je uzeo nekoliko krumpira i dao ih zastupnicima, koji su naokolo stajali. Krumpiri su išli od ruke do ruke, i zastupnici su se mogli osvjedočiti, kakvim svinjstvom brani bečka općina pučanstvo. — „Gledajte gospodo“, klicao je Kalina, „tim mora pučanstvo da se prehranjuje“. — Zastupnik Lisij uze zdjelu s krumpirima, te je ponese naokolo ministarskih stolica i na to je postavio na stol ministra-predsjednika. Kad je nakon nekoliko časaka sluga odnašao krumpir, povikao je prema njemu zastupnik Lisij: „Ponesite to gospodi u drugu zbornicu!“ Kalina je nastavio: To je zbilja, gospodo, to je glad, to je ona velika opasnost. A ona gospoda, koji se odvažuju u današnje doba tako govoriti, kršćani su i nazivaju se socijalcima. Kad je zast. Hartl hvalio gospodu iz gospodske zbornice, iskočio je zast. Kalina sa svog mjesta i rekao ogorčeno: „Idite u opkope, ubojice! Sramota je pristajati uz tako nečovještanske govore!“

Te nas je pitao, rekosmo, kad nam počese olimiti kraj za krajem, zemlju za zemljom. Ne spomenusmo tužne Bosne. Na to primismo jučer dopisnicu od dvojice mladih ljudi, koji nam to pripominju. Vele, da im još uvijek žuli u usima god. 1878. — Ni za Bosnu nije narod niko pitao, ni kad je zaposjedao, a ni onda, kad ju aneksionirao. Bosna čini još dandanas nešto neriješenoga. Ne pripada ni austrijskoj ni ugarskoj „državnoj polovici“, a i Nijemci i Madžari svojataju si pravo na nju. Bosna ne uživa ni izdaleka onih kućavnih prava, što uživaju zemlje zastupane u carevinskom vijeću i one krune svetog Stjepana. U Bosni pašuje i harač gore no ikad tvrda šaka. Bosna nema ni svog sabora ni svojih zastupnika. Srpski je dio Herceg-Bosne poharan. (Poštankosti u govoru nar. zast. dr. Trešćića-Pavičića.) I konačno, o Bosni nije još rečena zadnja besjeda.

Mali oglasnik

KINO CRVENOG KRIŽA
Ulloa Sergija broj 34.

Današnji raspored

Zapečaćene usnice.

Drama u 3 čina sa Vandom Traumann i Viggom Larsenom.

Početak: 2:30, 3:40, 4:50, 6 i 7:10.

Neprekidne predstave.

Ulaznica: I. prost. 1 K; II. 40 h

Ući se može kod svake slike.

Ravnateljstvo si pridržaje pravo promijeniti raspored.

Politeama Ciscutti

Danas u subotu, dne 9. ožujka, kinematografske predstave sa ovim programom:

Saša-ratna sedmica
broj 164 a.

Lehmann kao prosac.

Početak predstava:

3:30, 5, 6:30 sati po podne. Ulazne cijene za ovaj film: ulaznica za prizemlje i lože K 1—, lože K 2—, naslonjač K —50, galerija K —40.

I za djeou! Novo za Pulul i Salonski orkestar.

Važno!

Važno!

Zamjena ratnih zajmova

ratno-zajmovne-osjeguravajuće police

Pozor! Svaki vlasnik VII. ratnog zajma i prljašnjih emisija, lako svoje potpisavanje besplatno bez ikakve pare gotovine i (do K 5000) odmah skoro podvostručiti.

Primjer: Protiv uloženu ratnog zajma sa n. pr. nom. K 2700— lako dobije svak bez ikakvog rizika, odmah pravovaljanu, ratno-zajmovno-osjeguravajuću policu za po prilici nom. K 5000—

Osiguranje se sklupa na temelju dogovora sa kr. zavodom za vojničke udove i sirote putem c. k. priv. osiguravajućeg društva za život „Austrijski Feniks“ u Beču.

Pojašnjenja daje: Osiguravajući odio c. kr. austr. zaklade za udove i sirote u Trstu, Lazzaretto vecchio 3, Jadranska banka, Podružnica Anglo-austr. banke, Podružnica Kreditnoga zavoda, Podružnica Depositne banke, Tršćansko-istarska banka, Podružnica Živnostenske banke u Trstu.

Srećke 4. razreda i 9. razred. lutrije mogu se dignuti do 11. o. m. kod poslovnice razredne lutrije **Jos. Krmpotić u Pulj.**

„Kreditno i eskomptno društvo“

Pula trg Custosa 45

prima u pohranu novac uz najviši mogući kamatnjak, te isplaćuje uloške po dogovoru, bez obzira na ratno doba u svakoj visini.

Uredovni satovi su: od 9 do 12 pr. podne.